

151,4 %, відповідно). Для підвищення показників відтворення у лініях 369 та 1577 слід застосувати міжлінійний підбір у наступних комбінаціях: матки лінії 369 з баранами 224 – дають

зростання запліднюваності на 4,9%. Підбір до маток лінії 1577 плідників лінії 224 та 369 надають зростання запліднюваності на 5,5%, а багатоплідності на 12,4 та 11,2 %, відповідно.

УДК 57: 636.4

СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ТЕМПЕРАТУРНОГО КОМФОРТУ ДЛЯ ПІДСИСНИХ СВИНОМАТОК

Л. В. Засуха, аспірантка
Інститут свинарства і АПВ НААН України

В статті описується спосіб підвищення температурного комфорту підсисних свиноматок в умовах свинокомплексу ТОВ «Агропрайм Холдинг». Наводяться матеріали, щодо клінічних, етологічних показників та відтворювальних якостей свиноматок

Ключові слова: підсисні свиноматки, поросята, температура повітря, водні процедури

Відомо, що в спекотні дні підсисні свиноматки реагують зниженням апетиту, що негативно позначається на їх молочності і як результат – на рості поросят [2]. Для зниження температури повітря в свинарнику-маточнику в спекотні дні, коли температура підвищується вище 27 °С, періодично вмикають систему м'яко дисперсного розсіювання води, яка містить насосну станцію, фільтри, трубопроводи, форсунки, пульт керування [1].

В результаті температура знижується на 46 °С і свиноматки почувають себе комфортніше, про що свідчить збільшення апетиту і споживання комбікорму. Недоліком такого способу, по-перше, є те, що за такого способу охолодження зниження температури повітря в приміщенні відбувається на 46 °С незалежно від підвищення зовнішньої температури. По-друге, при розпилюванні води повітря шкіра поросят-сисунів зволожується, а її температура знижується. В результаті в зоні знаходження поросят температура повітря стає нижче нормованої, що є небажаним для їх здоров'я.

З метою покращання комфорту при утримання тварин нами розроблено спосіб, згідно якого зниження температури в зоні фіксуємого боксу відбувається ступінчасто: при температурі повітря в приміщенні 27 °С, вмикається система водяного зрошення, яка подає воду у вигляді крапель на тулуб свиноматки в області лопаток; при температурі повітря в приміщенні 32 °С, подається вода у вигляді тоненької цівки на тулуб свиноматки в області лопаток.

В умовах свинокомплексу ТОВ «Агропрайм Холдинг» нами проведено виробничий дослід, згідно якого сформували три групи підсисних свиноматок – одну контрольну та дві дослідні. Свиноматок контрольної групи в спекотні дні, коли температура в приміщенні досягала 27 °С, зрошували системою м'яко дисперсного розсіювання води, а

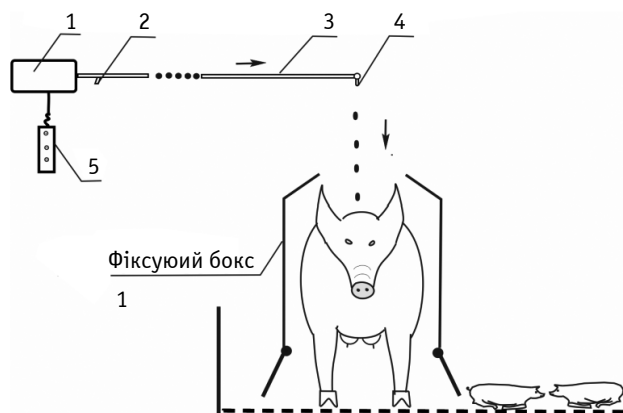

Рис. 1 Схема установки для охолодження підсисних свиноматок: 1 – насос, 2 – фільтр, 3 – трубопровід, 4 – форсунка, 5 – пульт керування

свиноматок першої дослідної групи зрошували водою у вигляді крапель (дослід 1). Причому краплі подавали на тулуб свиноматки в області лопаток.

Свиноматок другої дослідної групи при температурі повітря в приміщенні 32 °С, зрошували водою у вигляді тоненької цівки, який також подавали на тулуб свиноматки в області лопаток.

Протягом дослідів спостерігали за поведінкою свиноматок та клінічними показниками. Результати досліджень наведено в таблиці 1.

Спостереження показали, що свиноматки в умовах штучного туману (контрольна група) менше споживали корму порівняно із свиноматками дослідних груп (на 0,40,7 кг відповідно), які зрошувалися каплею і струмком. Це пов'язано з тим, що охолодження шкіри при зрошенні каплею і струмком відбувається краще.

Так температура шкіри тулубу у свиноматок 1 і 2 дослідних груп була нижче на 57 °С, порівняно з контрольною. Негативним моментом при охолодженні свиноматок штучним туманом є те, що за таких умов поросята вкриваються вологою, що не відповідає зоогігієнічним вимогам.

Позитивним моментом при зрошенні каплею і цівкою є те, що охолодження тулубу відбувається в області серця та легень. За таких умов у свиноматок 1 і 2 дослідних груп була вища маса гнізда (на 410 кг) при відлученні у 28 днів. Аналогічні дані отримані і в другому досліді.

1. Відтворювальні якості свиноматок та деякі етологічні та клінічні показники за різних температурних умов

Показник	Група		
	контрольна	дослідна 1	дослідна 2
n=16 свиноматок в кожній групі, t=27 °C			
Споживання корму, кг/добу	5,5	5,9	6,2
Температура шкіри на тулубі °C	35	30	28
Маса гнізда при відлученні, кг	82,2±3,08**	86,7±3,12	92,7±3,72
Збереженість поросят, %	91,5±2,1	93,6±2,17	94,7±3,33
n=16 свиноматок, в кожній групі, t=32 °C			
Споживання корму, кг/добу	5,1	5,6	5,9
Температура шкіри на тулубі свиноматки, °C	35	28	26
Маса гнізда при відлученні, кг	80,2±3,28**	84,7±3,62	89,7±3,02
Збереженість поросят, %	91,5±2,68	92,6±2,47	93,7±3,53

Таким чином, запропонований нами спосіб порівняно з існуючим є ефективнішим, так як він покращує температурний комфорт свиноматок і поросят і сприяє підвищенню відтворювальних якостей.

Бібліографічний список

1. Система охладждения воздуха распылением воды под большим давлением. Режим доступа до источ.: <http://agroclimate.com.ua>.
2. Содержание подсосных свиноматок. Режим доступа до источ.: <http://www.activestudy.info/soderzhanie-podsosnyx-svinomatok>.

УДК 57: 636.4

ОЦІНКА ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ РОСТУ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ПРИ ЧИСТОПОРОДНОМУ РОЗВЕДЕННІ ТА МІЖПОРОДНОМУ СХРЕЩУВАННІ

Т. С. Коваленко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет»

У статті наведено результати досліджень закономірностей росту молодняку свиней за умови використання різних методів розведення та їх індексна оцінка. Це відкриває можливість регулювати і управляти цим процесом в онтогенезі, а також дозволяє моделювати найбільш бажаний тип росту молодняку свиней шляхом їх селекції

Одним із найважливіших факторів сучасного свинарства стало поліпшення племінної роботи у стадах завдяки подальшому удосконаленню існуючих і створенню нових генотипів тварин. Підвищення продуктивних і племінних якостей свиней значною мірою обумовлено розробкою теоретичних і практичних питань, що спрямовані на вивчення закономірностей росту свиней з використанням нових критеріїв, які характеризували б параметри росту тварин і дали б змогу визначити тип їх формування [1-3].

На сучасному етапі розвитку селекційно-племінної роботи в свинарстві важливого значення набуває визначення закономірностей росту тварин. Саме використання параметрів росту та їх зв'язків з подальшими відгодівельними, відтворювальними та м'ясними якостями дозволять вже на ранніх етапах постнатального онтогенезу більш точно і об'єктивно проводити оцінку та відбір ремонтного молодняку. Такий підхід сприяє прискоренню селекційного ефекту в лі-

ніях, популяціях за основними господарсько-кормовими ознаками [4-6].

Експериментальну частину досліджень проведено в умовах племінного заводу з розведення свиней великої білої породи ТОВ «Фрідом-Фарм Бекон» Херсонської області (2014-2016 рр.).

Мета роботи дослідити закономірності росту свиней різного напрямку продуктивності за умов використання чистопородного розведення і міжпородному схрещуванні, а також провести оцінку зазначеної групи ознак за інтенсивністю формування (Δt), індексами рівномірності (I_p) та напруги росту (I_H).

Умови годівлі та утримання тварини піддослідних груп (I - Велика біла х Велика біла, n=24; II - Ландрас х Ландрас, n=24; III - Велика біла х Ландрас, n=24; IV-Ландрас х Велика біла, n=24;) були ідентичними та відповідали зоотехнічним нормам.

Інтенсивність формування (Δt), індекси рівномірності (I_p) та напруги росту (I_H) розраховували за методикою Свечина Ю.К., Коваленка В.П. за формулами:

$$\Delta t = \frac{W_1 - W_0}{0,5 \times (W_1 - W_0)} - \frac{W_2 - W_1}{0,5 \times (W_2 - W_1)}, \quad (1)$$

$$I_H = \frac{\Delta t}{ВП} \times СП \quad (2)$$